

ВІДГУК

офіційного опонента доктора економічних наук, професора
Вахович Ірини Михайлівни
на дисертаційну роботу Коломечюка Владислава Вікторовича
на тему «Організаційно-економічні засади сталого розвитку розумного
міста», подану до разової спеціалізованої вченої ради ДФ 32.051.013
Волинського національного університету імені Лесі Українки
на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051– Економіка

1. Актуальність теми дослідження

Процеси цифрової трансформації соціально-економічних систем знаходять своє відображення у принципах формування та реалізації національної політики держав. У даному контексті формування та забезпечення сталого розвитку розумних міст в Україні та світі виступає одним з пріоритетів регіонального розвитку. Розумні міста, функціонування яких засноване на інтеграції ІКТ та принципів четвертої промислової революції формують базис для сталого розвитку економіки держав на засадах розумного та інклюзивного зростання. З огляду на це обрана тема дисертаційного дослідження є своєчасною та актуальною.

Тема дисертації пов'язана з науковими програмами, пріоритетними напрямами розвитку науки. Зокрема, дисертація виконана в межах функціонування наукової школи «Економіка сталого розвитку» при навчально-науковій, виробничій лабораторії проектів та ініціатив Волинського національного університету імені Лесі Українки. Наукові результати, отримані Коломечюком В. В. при виконанні дисертаційної роботи знайшли впровадження при виконанні науково-дослідної діяльності у виробничій лабораторії проектів та ініціатив Волинського національного університету імені Лесі Українки, зокрема, у межах виконання держбюджетних тем: «Розвиток регіональних ринків в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів: механізми конкуренції та конвергенції» (державний реєстраційний номер 0118U001094) де дисертантом розкрито закономірності та динаміку формування розумних міст у світі та Україні, а

також обґрунтовано напрямки розвитку ринку праці як передумови розумного розвитку міста; «Безпека сталого розвитку регіонів та територіальних громад України на засадах інклюзивного зростання» (державний реєстраційний номер 0120U102632), у межах якої розроблено рекомендації щодо запровадження інтегрованого тарифу як невід'ємної складової розумної мобільності міста, що свідчить про відповідність дисертаційної роботи пріоритетам сучасної економічної науки.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновки

і рекомендації, сформульованих у дисертації та їх достовірність

Ознайомлення з дисертацією Коломечюка Владислава Вікторовича дозволяє зробити висновок про те, що проаналізовані автором концепції та теоретичні положення, а також отримані у результаті дослідження висновки та пропозиції є належним чином обґрунтованими, достовірними та логічними адже:

– теоретичну основу роботи становлять праці провідних українських та іноземних вчених з питань сталого розвитку регіональної політики розвитку міст, розумного розвитку економіки;

– інформаційною базою дослідження слугували матеріали державної служби статистики України, обласних державних адміністрацій України, звітно-аналітичної інформації міжнародних і вітчизняних статистичних структур, матеріали науково-практичних конференцій, круглих столів, електронні ресурси, періодичні видання, збірники наукових праць, монографії та інші наукові видання українських та іноземних авторів з тематики дослідження, результати власних напрацювань здобувача, аналітичні розрахунки, математичне моделювання тощо;

– для вирішення сформульованих завдань дослідження здобувачем застосовано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а саме: монографічний, теоретичного та порівняльного аналізу, історико-логічний, аналізу й синтезу, системно-структурний, абстрактно-логічний,

статистичний, економіко-статистичний, графічний, структурно-логічний, наукового узагальнення;

– результати пройшли апробацію та були схвалені на 7 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. Основні результати дисертаційної роботи опубліковані в наукових фахових, закордонних та інших виданнях.

Можна стверджувати, що зміст дисертаційної роботи відповідає назві теми, поставленій меті та завданням, чим засвідчує завершеність дослідження.

3. Новизна наукових положень і отриманих результатів

У дисертаційній роботі представлені результати вирішення важливого наукового завдання щодо обґрунтування теоретико-методичних підходів та розробки практичних рекомендацій щодо вдосконалення процесів формування та забезпечення процесів сталого розвитку розумного міста.

До положень, що відображають наукову новизну дисертаційного дослідження, можна віднести результати, отримані дисертантом самостійно, а саме:

– удосконалено концептуальні підходи щодо визначення процесів формування за закріплення концепції розумного міста, які, на відміну від наявних, пропонується розглядати в розрізі кількох рівнів, що є взаємопов'язаними та нерозривними як в часових, так і в просторових рамках, й формують чотири періоди розвитку концепції розумного міста, в основу яких покладено процес еволюції концепції сталого розвитку, зокрема сходження від глобального до локального рівнів (п. 1.1, с. 12-28).

– удосконалено методичний підхід до діагностики сталого розвитку розумного міста, котрий, на відміну наявних, охоплює послідовну реалізацію етапів дослідження на макро-, мезо, мікрорівнях: стратегічний аналіз та оцінку можливостей сталого розвитку розумних міст в Україні на макро- та мезорівнях; аналіз ефективності використання наявного потенціалу сталого

розвитку розумних міст на мікрорівні; моделювання, розробка напрямів підвищення ефективності використання наявного потенціалу та формування організаційно-економічного механізму сталого розвитку розумних міст (п. 1.3., с. 43-66).;

– дістало подальший розвиток моделювання ефективності використання наявного потенціалу сталого розвитку розумного міста, що передбачає застосування кореляційно-регресійного аналізу для побудови множинної регресійної моделі, яка дає можливість кількісно оцінити вплив розвитку соціальної сфери, економічної та екологічної ситуацій на інтегральний показник рівня розумного розвитку міста (п. 3.1.);

– удосконалено організаційно-економічний механізм сталого розвитку розумних міст, який, на відміну від інших, являє собою відкриту, динамічну інтегровану систему взаємодії суб'єктів, об'єктів і цільових орієнтирів розвитку, що за допомогою використання методів та інструментів, дотримання принципів дає змогу досягнути синергетичного ефекту задля створення умов для сталого розвитку розумного міста (п. 3.2., с. 171).

4. Практичне значення виконаного дослідження

Висновки та пропозиції, одержані в процесі дослідження, спрямовані на імплементацію організаційно-економічного механізму сталого розвитку розумного міста. Пропозиції та ключові положення дисертаційної роботи пройшли апробацію та прийняті до впровадження в діяльності:

– Управління економічного розвитку та торгівлі Волинської обласної державної адміністрації – пропозиції щодо оновлення принципів та засад стратегічного управління економічним розвитком міських територіальних громад (довідка №458/03-16/2-21 від 18.06.2021 р.);

– Луцька районна рада – рекомендації для поглиблення існуючих та формування нових організаційно-економічних засад сталого розвитку розумного міста для населених пунктів, що знаходяться в межах району (довідка №372/03-25/2-21 від 14.06.2021 р.).

**5. Повнота викладення наукових положень,
висновки і рекомендації сформульовані у дисертації,
у наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації**

Основні положення дисертації, отримані висновки та розроблені пропозиції висвітлені у 14 наукових працях загальним обсягом 6,4 друк. арк., з яких автору належить 5,2 друк. арк.; серед них у наукових фахових виданнях опубліковано 2 статі, з них 2 – у виданнях України, включених до міжнародних наукометричних баз, 2 статті – у виданнях інших держав, з них 2 – у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу; 1 – публікація у монографії; 1 – навчальний посібник у співавторстві; 8 – публікації апробаційного характеру.

Опубліковані наукові праці здобувача, які зараховані за темою дисертаційного дослідження, відповідають вимогам п. 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №167 від 06.03.2019 р.

6. Структура та обсяг дисертації

Структура кваліфікаційної наукової роботи Коломечюка В. В. є цілісною, логічною, завершеною, з коректним застосуванням наукового стилю та мови. Всі розділи логічно пов'язані між собою, що забезпечує цілісне сприйняття досліджуваної проблеми і дозволяє визначити науковий внесок здобувача та ступінь вирішення сформульованих завдань відповідно до теми, мети, об'єкту й предмету дослідження.

Дисертаційна робота має класичну структуру, складається із анотацій (українською та англійською мовами), списку публікацій здобувача за темою дисертації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний текст дисертації викладений на 207 сторінках

автором методики, здійснено стратегічний аналіз передумов формування розумного міста в Україні, за результатами якого визначено відносно задовільний рівень передумов формування та забезпечення сталого розвитку розумного міста на макрорівні (п. 2.1, с. 68-89).

Проведений аналіз ефективності використання наявного потенціалу сталого розвитку розумних міст на мікрорівні підтвердив асиметричність у розвитку обласних центрів за результатами розрахованого автором індексу розвитку розумних міст України (п. 2.3).

До власних результатів дослідження здобувача також варто віднести побудований рейтинг міст України за частковими індексами розвитку розумного міста з виокремленням чотирьох груп відповідно до значення індекса (п. 2.3, с. 110-131).

У *третьому розділі* здобувачем запропоновано та здійснено економіко-математичне моделювання процесів формування та забезпечення сталого розвитку розумного міста в Україні, що стало основою для розробки напрямів підвищення ефективності використання наявного потенціалу та формування організаційно-економічного механізму забезпечення даного процесу (п. 3.1, п. 3.2, с. 132-188).

Заслуговує на увагу запропонована автором система принципів та методів управління розвитком розумного міста, що створюють базис для формування системи інструментів управління розвитком розумного міста на основі використання синергетичного ефекту (п. 3.2, с. 173).

Виокремленні автором бар'єри та виклики на шляху імплементації компонентів розумного міста варто вважати особливо актуальним практичним результатом проведеного дослідження (п. 3.3, с. 194).

7. Відсутність (наявність) академічної доброчесності

За результатами перевірки дисертаційної роботи Коломечюка В. В. на наявність ознак академічного плагіату встановлено коректність посилань на першоджерела для текстових та ілюстративних запозичень; умисних

спотворень не виявлено. Можна зробити висновок про відсутність порушень академічної доброчесності.

8. Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Коломечюка В. В. варто звернути увагу на наявність певних висновків та тверджень, які можна трактувати як дискусійні і такі, що потребують пояснень та уточнення, зокрема:

1. При узагальненні концептуальних засад формування та забезпечення сталого розвитку розумного міста, автором запропоновано розглядати еволюцію концепції розумного міста з точки зору появи та закріплення окремих теоретичних концепцій та категорій, що, на думку автора, були теоретичним базисом для формування комплексного поняття «розумне місто» (рис. 1.1, п. 1.1, с. 22). Проте, з метою систематизації теоретичних підходів та виокремлення еволюційної складової у формуванні концепції розумного міста, варто було б звернути увагу на хронологічні межі появи та використання кожної окремої категорії.

2. У пункті 1.2 автором здійснено ґрунтовний аналіз досвіду формування та розвитку розумних міст зарубіжних країн. Проте, відсутній чіткий перелік критеріїв, за якими для аналізу було відібрано те чи інше місто, особливо з урахуванням географічної розпорошеності проаналізованих міст.

3. Не применшуючи значущості та наукової цінності запропонованих автором методичних підходів до оцінки потенціалу та можливостей формування й забезпечення сталого розвитку розумних міст в Україні на мезорівні (п. 2.2), слід зазначити, що варто було б проаналізувати інституційні передумови на мезорівні, зокрема, в контексті запровадження та реалізації реформи децентралізації, що значно розширює функціональні можливості органів місцевого самоврядування.

4. Заслуговує на увагу проведене автором економіко-математичне моделювання процесів формування та забезпечення процесів сталого

розвитку розумного міста (п. 3.1), проте варто було б здійснити ґрунтовніший аналіз отриманих результатів, зокрема, у частині формування підвищення ефективності використання наявного потенціалу містами України.

5. Попри достатню аргументованість та обґрунтованість складових елементів механізму управління сталого розвитку розумного міста (п. 3.2), автором недостатньо приділено увагу перспективам формування системи інтегрованого управління, що уключала би паритетну взаємодію суб'єктів управління.

9. Загальний висновок

Дисертаційна робота Коломечюка В. В. «Організаційно-економічні засади сталого розвитку розумного міста» за змістом та структурою є завершеною, самостійно виконаною кваліфікаційною науковою працею, що виконана на актуальну тему та містить, винесені на публічний захист, наукові положення, теоретичні узагальнення, висновки і наукові результати, що мають важливе значення для розвитку економічної науки і практики в частині забезпечення сталого розвитку розумних міст і в сукупності, вирішують важливе наукове завдання, яке пов'язане з обґрунтуванням теоретико-методичних підходів та розробкою практичних рекомендацій щодо удосконалення організаційно-економічних засад формування та забезпечення сталого розвитку розумного міста.

Поставлену мету досягнуто, а визначені здобувачем завдання дослідження вирішено.

За рівнем наукової новизни, теоретичним і практичним значенням отриманих результатів, структурою, стилем викладу матеріалу дисертація Коломечюка В. В. на тему «Організаційно-економічні засади сталого розвитку розумного міста» відповідає вимогам пунктів 9, 10, 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №167 від 06.03.2019 р. та вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження

вимог до оформлення дисертацій» №40 від 12.01.2017 р. (зі змінами від 31.05.2019 р.), а її автор Коломечюк Владислав Вікторович заслуговує присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка (галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки).

Офіційний опонент:

ректор Луцького національного
технічного університету,
доктор економічних наук, професор

І.М.Вахович

ПІДПИС ЗАСВІДУЮ:
мений секретар
ЛУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
доц. А.Земко

